

Falkenbergs kommun

charlotte.johansson2@falkenberg.se

2020-04-27

1 (18)

Dnr 2019:8505

Beslut

efter regelbunden kvalitetsgranskning vid
Långåsskolan i Falkenberg kommun

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning på Långåsskolan avseende verksamhetens kvalitet i förhållande till mål och andra riktlinjer. En kvalitetsgranskning ska belysa hur väl skolorna klarar sitt uppdrag att ge varje elev förutsättningar att nå de nationella målen. Målen och riktlinjerna framgår framför allt av den läroplan och de kursplaner eller motsvarande styrdokument som gäller för utbildningen.

Lösanvisning

Skolinspektionen bedömer skolans arbetssätt inom fyra områden. På varje område bedöms om skolan uppfyller framtagna kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar eller i låg utsträckning. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i låg utsträckning eller i flera delar anger Skolinspektionen att utvecklingsarbeten behöver inledas och visar på vilka punkter. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av skolan. Om en skola bedöms uppfylla kriterierna i hög utsträckning begär inte Skolinspektionen motsvarande redovisning men kan lämna framåtsyftande kommentarer.

Med anledning av den rådande situationen med risker för smittspridning av Covid-19

Många huvudmän och skolor är i dagsläget starkt påverkade av de åtgärder som vidtas med anledning av Covid-19. Följden kan vara stor frånvaro av personal eller att resurser måste tas i anspråk för nya förhållanden. Skolinspektionen anpassar för närvarande på olika sätt sin tillsyn och granskning. Mer information finns på www.skolinspektionen.se. Vi följer kontinuerligt situationen och hur den påverkar skolsystemet i olika delar av landet. Eftersom skolan fortfarande är aktiv och ska fortgå men under andra omständigheter menar Skolinspektionen dock att det är viktigt att meddela bedömningen efter den tidigare granskningen eftersom den redan ägt rum. Skolinspektionen har i detta beslut satt uppföljningstiden med hänsyn till rådande omständigheter. Uppföljningstiden kan komma att förlängas ytterligare om förutsättningarna förändras. Om ni som huvudman behöver längre uppföljningstid kontakta Skolinspektionen för prövning.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att framtagna kvalitetskriterier uppfylls vid Långåsskolan i följande utsträckning:

Rektors ledarskap

Rektorn leder och styr i *flera delar* skolans utveckling, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektorn utvecklar och genomför ett strategiskt jämställdhetsarbete och säkerställer att skolan ger flickor och pojkar lika stora möjligheter att utvecklas så långt som möjligt i undervisningen.

Undervisning

Undervisningen främjar i *hög utsträckning* elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden.

Trygghet och studiero

Skolan arbetar i *hög utsträckning* så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete.

Bedömning och betygssättning

Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i bedömning och betyg ges i *flera delar*, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektorn utvecklar arbetet med att alla lärare på skolan ges förutsättningar att kvalitetssäkra sin egen bedömning och betygssättning i syfte att verka för likvärdighet.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den 31 december 2020 redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområden och resultatet av dessa åtgärder. Som stöd för redovisningen bör bifogad mall (bilaga 3) användas.

Redogörelsen skickas via e-post, till skolinspektionen@skolinspektionen.se, eller per post till, Skolinspektionen, [Box 23069, 104 35 Stockholm](#). Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr 2019:8505) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömningar

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömningar för respektive område.

Rektors ledarskap

Författningsstöd

1 kap. 5 §, 2 kap. 9-10 och 34 §§, 4 kap. 4-7 §§ skollagen

Förordningen (SKOLFS 2010:37) om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet (Lgr 11), 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Skolans uppdrag, Varje skolas utveckling, 2.1 Normer och värden, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Rektorn leder och styr i flera delar skolans utveckling, men utvecklingsområden finns.

Den sammanfattande motiveringen till bedömningen är att rektorn systematiskt och kontinuerligt leder arbetet med att följa upp och analysera hur väl verksamheten fungerar tillsammans med lärare, elevhälsa och övrig personal. Utifrån analysen fattar rektorn beslut om utvecklingsåtgärder. Skolans organisation är funktionell och rektorn säkerställer att det sker ett lärande i kollegiet som ger avtryck i undervisningen. Dock saknar skolan ett strategiskt jämställdhetsarbete som säkerställer att skolan ger flickor och pojkar lika stora möjligheter att utvecklas så långt som möjligt i undervisningen.

Rektorn följer upp, analyserar och fattar beslut om förbättringsåtgärder

Granskningen visar att rektorn driver ett systematiskt arbete med att följa upp och analysera hur väl verksamheten fungerar. Rektorn skapar sig en nulägesbild av verksamheten genom samtal med lärare, elever och skolans personal samt genom att delta i möten och genom att göra observationer. Av utredningen framkommer att rektorn följer upp elevernas betyg, omdömen och resultat från nationella prov tillsammans med lärarna två gånger per termin. Resultat avseende värdegrundsarbetet följs upp tillsammans med skolans personal på arbetsplatsträffar, samt med elevhälsans personal i samband med elevhälsomöten. Rektorn uppger i intervju att hon följer upp undervisningens genomförande genom samtal med medarbetarna och genom att göra klassrumsbesök. Trygghet och studiero följer rektorn upp genom skolans årliga enkät, genom spontana samtal i möten med elever och genom observationer i klassrum. Lärare uppger i intervju att skolans trygghetsgrupp träffas kontinuerligt och följer upp skolans förebyggande arbete med trygghet och studiero genom att till exempel följa upp skolans arbete med systematiska rastaktiviteter. Resultatet från Skolinspektionens enkät hösten 2018 visar

att eleverna på skolan i betydligt högre grad svarar positivt på frågor som rör trygghet och studiero än elever på andra skolor som deltog i samma enkätgenomgång.¹

Granskningen visar att rektorn och lärarna kontinuerligt analyserar elevernas kunskapsresultat och utifrån detta kommer fram till utvecklingsåtgärder. I intervju med elevhälsan uppger en av representanterna att rektorn och elevhälsan tillsammans med lärare samtalar om elevernas resultat och kring hur lärarna och elevhälsan kan arbeta för att förbättra kunskapsresultaten. Exempelvis har skolans analys av kunskapsresultaten visat att elevernas resultat i svenska och matematik är låga och att eleverna i vissa årskurser inte har utvecklat den analytiska förmågan i samhällskunskap och naturorienterande ämnen. Antaganden om orsaker till resultaten är bland annat att alla elever inte har utvecklat de ord och begrepp som de behöver och att lärarna i undervisningen inte alltid använder verktyg och metoder för att främja språkutvecklingen i alla ämnen. Detta har resulterat i åtgärder som syftar till att stärka lärarnas språkutvecklande arbete. Av dokumentation som huvudmannen lämnat till Skolinspektionen framgår vidare att rektorn bland annat kommit fram till utvecklingsåtgärder såsom exempelvis att arbeta formativt och kollaborativt, att stärka arbetet med ett språkutvecklande arbetssätt och att förbättra det skolsociala arbetet genom en handlingsplan.

Granskningen visar att vidare att det sker ett aktivt arbete med att utveckla undervisningen utifrån rektorns beslutade utvecklingsåtgärder och att åtgärderna utvärderas. Av intervju med lärare framkommer att lärarna i grupp arbetat med att utveckla sin undervisning. Lärarna har sedan övat i klassrummet på de åtgärder som de diskuterat. Ett exempel som en lärare ger är hur arbetet med tallinjen har utvecklas för att förbättra undervisningen i matematik. En annan lärare ger ett liknande exempel på utveckling av undervisningen i språk. Av granskningen framgår vidare att rektorn säkerställer och följer upp beslutade utvecklingsåtgärder i medarbetarsamtal och genom att göra klassrumsbesök. Lärare får i samtal möjlighet att visa på hur åtgärderna påverkat elevernas kunskapsinhämtning. Granskningen visar vidare att rektorn i dialog med lärare och elevhälsans representanter justera resurser utifrån

¹ Skolenkäten hösten 2018, enkätresultat för elever i årskurs 5. Indexvärdet för elever i årskurs 5 för området "Studiero" var 8,1 jämfört med 5,0 för samtliga medverkande skolenheter som deltog i enkätomgången. Indexvärdet för elever i årskurs 5 för området "Trygghet" var 9,1 jämfört med 8,3 för samtliga medverkande skolenheter som deltog i enkätomgången. Indexskalan är från 0-10 och ett högt index indikerar en positiv uppfattning.

förändringar i elevernas behov. Av dokumentation från huvudmannen framgår att rektorn i sin analys ser en koppling mellan elevers resultat och anpassningar av undervisning utifrån elevens behov. Av dokumentationen framgår vidare att dialogen mellan lärare, elevhälsa och rektor möjliggör anpassningar utifrån elever och grupper av elevers behov av att snabbt och flexibelt omfördela resurser. En lärare uppger i intervju att justeringar av resurser kan ske genom att lärarna till exempel gör delar upp eleverna i grupper.

Rektorn leder och organiserar lärarnas lärande för att utveckla undervisningen

Granskningen visar att skolans organisation är funktionell och tydlig, samt att rektorn säkerställer att det sker ett lärande i kollegiet som ger avtryck i undervisningen. Av dokumentation som huvudmannen lämnat framgår att det finns en tydlig organisering av mötesformer på skolan med arbetslagsmöten, arbetsplatsträffar (APT) och elevhälsomöten. Det kollegiala lärandet organiseras av rektorn och lärarna har ett tydligt uppdrag att samplanera och utvärdera sin undervisning med syftet att öka elevernas måluppfyllelse. I intervju uppger en lärare att de på arbetsplatsträffarna gemensamt diskuterar regler, förhållningssätt och värdegrundsfrågor för att öka ett likvärdigt förhållningssätt hos all personal. Rektorn uppger att hon ser att arbetet med att utveckla det kollegiala lärandet bidragit till ett ökat erfarenhetsutbyte mellan lärare och underlättat planeringen av användandet av kooperativa lärande strukturer i klassrummet. Ett annat exempel där rektorn ser effekter av lärarnas utvecklingsarbete är på elevernas arbetsro och på lärarnas arbete med att utveckla ledarskapet i klassrummet.

Rektorns ledning av skolans jämställdhetsarbete är begränsad

Granskningen visar att rektorns ledning av skolans jämställdhetsarbete är begränsad. Rektorn uppger att hon i sitt analysarbete ser att pojkar har lägre måluppfyllelse än flickor och att skolan valt att arbeta kollaborativt bland annat i syfte bland annat att öka jämlikheten. Hon säger att hon ser att det varierar mellan pojkar och flickor på vilket sätt de får utrymme i klassrummet och att hon har diskuterat detta med lärarna. Vidare säger rektorn att jämställdhetsarbetet inte är så tydligt på skolan och att skolan behöver arbeta med det. I intervjuer med elevhälsan uppger en representant att arbetet med det kooperativa lärandet inte tar hänsyn till kön utan till individ och att det i analysarbetet inte handlar om kön utan det är individen och gruppen som är det viktiga. I intervju med lärare framkommer att de inte reflekterar över kön när de ser på elevernas resultat men också att de anser att det är självklart att lärarna ger eleverna samma möjligheter. Av intervjuer med elevhälsan och lärare ges dock exempel på enskilda medarbetares arbete med jämställdhetsfrågor. Till exempel

genom att talutrymme slumpas genom stickor. Skolsköterskan för samtal med eleverna om pubertet och materialet "stopp min kropp".

Även om det av intervjuer framkommit exempel på att enskilda medarbetare genomför ett praktiskt jämställdhetsarbete så bedömer Skolinspektionen att rektorn behöver utveckla det strategiska jämställdhetsarbetet på skolan. Detta beskrivs under avsnittet "Identifierat utvecklingsområde".

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektorn utvecklar och genomför ett strategiskt jämställdhetsarbete och säkerställer att skolan ger flickor och pojkar lika stora möjligheter att utvecklas så långt som möjligt i undervisningen.

Granskningen visar att rektorn inte leder och styr ett strategiskt jämställdhetsarbete. Det jämställdhetsarbete som förekommer på skolan sker på enskilda medarbetares initiativ. Vidare framkommer att rektorn endast till viss del arbetar för att få en nulägesbild av hur flickor och pojkar bemöts, utvecklas och bedöms i skolan.

Av läroplanen för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet framgår att skolan aktivt och medvetet ska främja elevernas lika rätt och möjligheter. Skolan har också ett ansvar för att motverka könsmönster som begränsar elevernas lärande, val och utveckling. Det framgår vidare att hur skolan organiserar utbildningen, hur eleverna blir bemötta samt vilka krav och förväntningar som ställs på dem bidrar till att forma deras uppfattningar om vad som är kvinnligt och manligt.

Skolinspektionen rekommenderar att rektorn följer upp på vilket sätt och i vilken utsträckning jämställdhetsarbetet genomsyrar undervisningen, för att sedan utifrån detta säkerställa och utveckla ett strategiskt jämställdhetsarbete på skolan. Förslagsvis kan arbetet inledas med att rektorn undersöker om flickor och pojkar får samma utrymme, inflytande och lärarstöd i undervisningen. En utgångspunkt kan vara att undervisningens innehåll och arbetsformer följs upp på ett sådant sätt att könsmönster uppmärksammas. En annan utgångspunkt kan vara att ta reda på om, när och hur eleverna får möjlighet att diskutera könsroller och könsmönster vad gäller studie- och yrkesval. Ett aktivt och planerat arbete för att motverka könsmönster är skolans bidrag till ett samhälle där människor inte begränsas av stereotypa uppfattningar av vad som är kvinnligt och manligt.

Undervisning

Författningsstöd

1 kap. 4 §, 3 kap. 2 och 5 §§, 4 kap. 9 § skollagen

5 kap. 2 § skolförordningen (2011:185)

Lgr 11, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Rättigheter och skyldigheter, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 5 Kursplaner

Skolinspektionen bedömer följande: Undervisningen främjar i hög utsträckning elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden.

Den sammanfattande motiveringen till bedömningen är att undervisningen är varierad och välstrukturerad och att mål och syfte med undervisningen i de allra flesta fall är tydligt. Granskningen visar även att undervisningen innehåller ett aktivt lärarstöd där lärarna ger eleverna flera möjligheter att reflektera kring sitt eget lärande och att eleverna görs delaktiga i att planera och utvärdera undervisningen på många olika sätt.

Undervisningen är målfokuserad, varierad och innehåller ett aktivt lärarstöd

Granskningen visar att undervisningen är varierad och innehåller ett aktivt lärarstöd. Av utredningen framkommer att lärarna arbetar med olika arbetsformer. I undervisningen blandar exempelvis lärarna olika moment som genomgång och repetition med arbete enskilt och i grupp. Vid flertalet av de observerade lektionerna får eleverna arbeta varierat både avseende vilka uppgifter de får och i vilka konstellationer de får ta sig an dessa. Eleverna arbetar omväxlande enskilt och i mindre grupper. Däremellan leder läraren eleverna och balanserar väl hur lång tid eleverna klarar av att vara aktiva, deltagande och lyssnande. I flera av de observerade lektionerna har läraren lagt in paus med rörelser för eleverna. Med några få undantag arbetar eleverna aktivt under hela lektionen med uppgifterna som läraren gett. När eleverna arbetar i grupp eller enskilt går läraren runt och säkerställer att eleverna vet vad de ska göra, ställer utvecklande frågor och lyssnar till elevernas resonemang. I undervisningen för lärarna en dialog med eleverna vilket möjliggör att eleverna bibehåller sitt engagemang. Skolinspektionen noterar vid lektionsobservationer att flertalet lärare använder sig av arbetsmetoder där eleverna lär sig samarbeta, uttrycka sig samt befästa och dela kunskaper mellan sig.

Granskningen visar att undervisningen är välstrukturerad och att mål och syfte med undervisningen i de allra flesta fall är tydligt. Av utredningen framkommer att det finns

ett logiskt flöde mellan uppgifterna på lektionerna och att lärarna har en god uppfattning om elevernas kunskapsnivå. Vid alla de observerade lektionerna har lärarna förberett lektionen med att på tavlan visa lektionens upplägg, mål och syfte både i text och med bildstöd. I intervjuer med lärare framkommer att mål, syfte och kunskapskrav tydliggörs för eleverna vid flertalet lektioner och/eller inför ett nytt arbetsområde. Det framkommer också att lärare kontinuerligt diskuterar med varandra om vikten av en strukturerad undervisning där "hur" och "varför" är tydligt för eleverna.

Undervisningen stimulerar och utmanar eleverna utifrån elevernas behov och förutsättningar

Granskningen visar att lärarna arbetar systematiskt med att stärka elevernas självförtroende och motivation att lära. Av Skolinspektionens lektionsobservationer framgår att lärarna är engagerade i elevernas utveckling och har väl förberedda lektioner. Med få undantag under den observerade lektionstiden är eleverna engagerade i sina uppgifter och ägnar lektionstiden åt det den är avsatt för. I intervjuer med lärare och rektorn framkommer att skolan inlett ett arbete med att identifiera eleverna utifrån deras olika sätt att lära, det som de kallar elevernas "läridentitet". En kartläggning är gjord och nu arbetar lärarna med att utveckla arbetet med att se vilka förändringar i undervisningen som behövs göras för att möta upp eleverna där de är i sin respektive progression. Vidare framkommer att lärare använder olika metoder för att stimulera och inspirera eleverna i undervisningen. Exempelvis kan lärarna låta eleverna diskutera utifrån bilder inför ett arbetsområde för att väcka elevernas intresse eller låta eleverna utgå från ett problem som eleverna ska finna en lösning på. Skolinspektionen noterar även vid lektionsobservationer flera exempel på när lärare använder positiva och förstärkande uttryck som signalerar en hög förväntan på elevernas prestationer.

Granskningen visar att undervisningen är väl anpassad till den aktuella elevgruppens behov och förutsättningar. I intervjuer med lärare och elever framgår att det är möjligt för eleverna att få extra uppgifter om eleven snabbt är klar. Lärare berättar att de använder sig av differentierade uppgifter utifrån spridningen av elevernas olika kunskapsnivåer. Eleverna arbetar även med olika uppgifter med olika svårighetsgrader inom ett gemensamt tema. Vidare framkommer att lärare genom kartläggningen av elevernas läridentiteter fått ett bra underlag att anpassa undervisningen utifrån elevernas olika förutsättningar. Skolinspektionens enkät 2018 visar även att eleverna på Långåsskolan har betydligt högre resultat inom området som rör skolans arbete

med att utmana eleverna i undervisningen jämfört med resultaten för samtliga medverkande skolenheter.²

Undervisningen genomförs så att eleverna görs delaktiga i sitt eget lärande

Granskningen visar att eleverna ges möjligheter att reflektera kring sitt lärande. Av dokumentation som huvudmannen lämnat framgår exempel på hur lärarna arbetar med att få eleverna att reflektera kring sitt eget lärande. Lärarna nämner självbedömning, kamratbedömning och minneskortor, där eleverna arbetar utifrån frågeställningar som "vad vet vi", "vad vill vi veta", och "hur kan vi ta reda på det". Av material från huvudmannen framgår vidare att skolans arbete med det kooperativa lärandet ger eleverna möjligheter att lära av varandra. Eleverna stöttar och hjälper varandra genom att de bland annat arbetar med "axelkompisar". Elever ger i intervjuer exempel på att lärare och elever diskuterar på vilket sätt eleverna lär sig bäst och att lärarna lär ut olika former av studieteknik. Av lektionsobservationer framkommer flera exempel där lärare ställer frågor till eleverna utan givna svar och där eleverna istället ges möjlighet att utveckla och motivera sina svar.

Granskningen visar att lärarna ger eleverna många möjligheter att delta i planering och utvärdering av undervisningen. I intervjuer med lärare och elever framgår att lärarna frågar eleverna hur de vill arbeta med ett arbetsområde, att de tillsammans med eleverna ser vad som står i läroplanen och diskuterar hur eleverna vill arbeta med området. Lärarna förklarar för eleverna att det finns bestämda mål men att arbetet kan läggas upp på olika sätt. Elever säger att de kan vara med och påverka hur de arbetar på lektionen och att lärarna använder metoder som "exit tickets" och "tummen upp" för att ta reda på hur lektionen har varit eller vad eleven lärt sig under en lektion. Lärare säger att utvärdering av en lektion kan ske muntligt genom att läraren ställer frågor till eleverna med koppling till undervisningens mål.

² Skolenkäten hösten 2018, enkätresultat för elever i årskurs 5. Påståendet "Jag kan få svårare uppgifter om jag vill" har medelvärde 9,0 jämfört med snittet för samtliga skolor som deltog i enkätomgången som var 7,1. Påståendet "I min skola finns det extrauppgifter när man är klar" har medelvärde 10,0 jämfört med snittet för samtliga skolor som deltog i enkätomgången som var 8,5.

Trygghet och studiero

Författningsstöd

3 kap. 2 §, 5 kap. 3 och 5 §§, 6 kap. 6-7 §§ skollagen

Lgr 11, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Grundläggande värden, Förståelse och medmänsklighet, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Skolan arbetar i hög utsträckning så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete.

Den sammanfattande motiveringen till bedömningen är att skolan arbetar samlat för att skapa studiero och att det finns en samstämmig syn på kopplingen mellan undervisning och studiero. Skolan har även ett medvetet arbete kring att skapa en trygg skola där kartläggning av elevernas upplevelser av trygghet ligger till grund för arbetet.

Skolan arbetar samlat för att skapa studiero

Granskningen visar att skolan arbetar samlat för att skapa en skolmiljö som präglas av studiero. Av utredningen framkommer att det finns en samstämmig syn bland personalen kring kopplingen mellan lärarnas undervisning och studieron i klassrummet. Av intervjuer med lärare och elevhälsa framkommer att lärare kontinuerligt för diskussionen om hur de kan främja och upprätthålla studieron med olika verktyg. Exempelvis nämner de det gemensamma arbetssättet med att arbeta kooperativt, undervisning i mindre grupper, lektionsstrukturen och tvålärarsystem som framgångsrika verktyg i arbetet. Lärare säger att de lyfter frågan om studiero med eleverna och för diskussioner om olika nivåer för studiero men även att de använder strategier för att upprätthålla studieron genom överenskommelser med eleverna. Elever berättar i intervjuer att de är delaktiga i att berätta hur de vill ha det för att det ska vara studiero. Skolinspektionens enkät hösten 2018 visar ett betydligt högre

resultat för skolan inom området som rör studiero jämfört med resultaten för samtliga skolenheter som medverkade i enkäten.³

Skolan har ett medvetet arbete kring att skapa en trygg skola

Granskningen visar att det på skolan bedrivs ett systematiskt arbete för att säkerställa tryggheten. Utredningen visar att skolans kartläggning av elevernas trygghet ligger till grund för det främjande och förebyggande trygghetsarbetet på skolan. Av intervjuer med lärare och elevhälsa framkommer flera exempel på främjande insatser för att eleverna ska känna sig trygga. Exempelvis sker diskussioner i arbetslaget om hur lärarna arbetar med gemensamma rutiner för att eleverna ska känna igen sig och veta vad som ska ske men även hur lärarna arbetar med att skapa bra relationer till eleverna. Exempel ges även på förebyggande insatser, såsom ordnade rastaktiviteter och hög vuxennärvaron på skolan. Elever säger i intervju att det alltid finns vuxna på skolan som tar tag i, och löser saker, om det händer incidenter mellan elever. Elever berättar att det finns klass- och ordningsregler som eleverna är delaktiga i att ta fram genom klass- och elevråd. Exempelvis har elever lyft frågor om otrygghet kring innebandyspel på raster, vilket resulterade i justeringar av gällande regler. Skolinspektionens enkät hösten 2018 visar ett väsentligt högre resultat för skolan inom området som rör trygghet jämfört med resultaten för samtliga medverkande skolenheter.⁴

³ Skolenkäten hösten 2018, enkätresultat för elever i årskurs 5. Indexvärden för elever i årskurs 5 för området "Studiero" var 8,1 jämfört med 5,0 för samtliga medverkande skolenheter som deltog i enkätomgången. Indexskalan är från 0-10 och ett högt index indikerar en positiv uppfattning.

⁴ Skolenkäten hösten 2018, enkätresultat för elever i årskurs 5. Indexvärden för elever i årskurs 5 för området "Trygghet" var 9,1 jämfört med 8,3 för samtliga medverkande skolenheter som deltog i enkätomgången. Indexskalan är från 0-10 och ett högt index indikerar en positiv uppfattning.

Bedömning och betygssättning

Författningsstöd

1 kap. 9 §, 3 kap. 14 §, 10 kap. 20 a § skollagen

9 kap. 20 och 22 b §§ skolförordningen

Lgr 11, 2.2 Kunskaper, 2.7 Bedömning och betyg

Skolinspektionen bedömer följande: Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i bedömning och betyg ges i flera delar, men utvecklingsområden finns.

Den sammanfattande motiveringen till bedömningen är att rektorn inte ger lärarna tillräckliga förutsättningar att kvalitetssäkra sina bedömningar i syfte att verka för likvärdighet och att rektorn endast till viss del ser på lärarnas omdömen och betyg i syfte att upptäcka om det sker en likvärdig bedömning och betygssättning på skolan.

Rektorn analyserar till viss del skillnader och avvikelser i omdömen och betyg

Granskningen visar att rektorn endast till viss del analyserar avvikelser i de omdömen och betyg som olika lärare satt, i syfte att upptäcka om det sker en likvärdig bedömning och betygssättning på skolan. Det framgår av intervju med rektorn att hon börjat undersöka avvikelser i lärares bedömning eller betygssättning men ännu inte är klar med arbetet. Rektorn berättar att hon ser skillnader i bedömningar mellan årskurserna och att lärarnas bedömningar inte är likvärdiga. Enligt rektorn behöver lärarna diskutera mer om hur de sätter betyg och gör bedömningar än de gör idag. Rektorn säger att lärarna är försiktiga med att sätta höga betyg i årkurs 6. Hon ser även att eleverna i de lägre årskurserna har hög måluppfyllelse i en jämförelse mellan årskurserna. Rektorn säger vidare att vissa lärare bedömer hårdare än andra. I intervju med lärare framgår att de inte för några diskussioner med rektorn om varför de gjort en viss bedömning av en elev förutom när eleven inte når kunskapskraven och tas upp som ett ärende i elevhälsan.

Rektorn ger lärarna till viss del förutsättningar att kvalitetssäkra sin betygssättning i syfte att verka för likvärdighet

Granskningen visar att rektorn till viss del ger lärarna förutsättningar att kunna samverka i frågor som rör kvalitetssäkring av deras egen bedömning och betygssättning. Av utredningen framkommer att lärarna har möjlighet att diskutera bedömning och betygssättning med ämneskollegor men att arbetet inte är organiserat. Av intervjuer med lärare framkommer att det i vissa årskurser inte sker några samtal om hur lärarna bedömer elever. Samrättning av nationella prov är organiserat på skolan och lärarna rättar inte sina egna elevers prov. I samband med samrättning av nationella proven kan bedömningsdiskussioner komma upp och det

leder till samsyn kring kunskapskraven. Rektorn uppger att hon har påtalat att lärarna kan sitta tillsammans när de ska bedöma och då föra diskussioner om nivåer och begrepp kopplat till kunskapskraven. Av dokumentation från huvudmannen framgår att lärarna haft diskussioner kring betyg i allmänhet och fört diskussioner utifrån material från Skolverket. Lärare på mellanstadiet har under hösten 2019 även genomfört en kompetenshöjande insats kring betyg och bedömning med extern aktör.

Eftersom rektorn endast till viss del ger lärarna förutsättningar att kvalitetssäkra sin betygssättning i syfte att verka för likvärdighet bedömer Skolinspektionen att rektorn behöver utveckla detta arbete. Detta beskrivs under avsnittet "Identifierat utvecklingsområde".

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektorn utvecklar arbetet med att alla lärare på skolan ges förutsättningar att kvalitetssäkra sin egen bedömning och betygssättning i syfte att verka för likvärdighet.

Granskningen visar att det varierar mellan olika lärare och olika ämnen hur lärarna diskuterar betyg- och bedömningsfrågor, vilket påverkar kvaliteten i lärarnas arbete med att kvalitetssäkra bedömning och betygssättning. Granskningen visar att rektorn identifierat ett behov av att utveckla arbetet med likvärdighet i bedömning och betygssättning.

Av skollagen framgår att rektorn ansvarar för att betygen sätts i enlighet med lag och andra författningar. I Skolverkets allmänna råd med kommentarer anges att rektorn har en betydelsefull roll för att underlätta lärares arbete med rättvisande och likvärdiga betyg. Det innebär att se till att lärare får tid och möjlighet att tillsammans med kollegor diskutera hur de allsidigt kan utvärdera elevernas kunskaper vid betygssättningen, hur de kan utforma ändamålsenliga bedömningssituationer och hur de kan bedöma olika elevprestationer. Det kan även innebära att på skolenheten enas om former för dokumentation. Vid behov kan huvudmannen behöva bistå med att organisera arbetet mellan skolenheter, exempelvis om lärare saknar ämneskollegor inom skolenheten.

Skolinspektionen rekommenderar därför att alla lärare på skolan ges förutsättningar att regelbundet arbeta med frågor kring bedömning i förhållande till de nationella styrdokumentet i syfte att verka för en likvärdighet. För att alla lärare i alla ämnen ska ges förutsättning att arbeta med frågor kring bedömning kan det vara nödvändigt med

ett utbyte mellan skolor. I arbetet med att avgöra om den egna bedömningen är likvärdig kan lärare använda olika verktyg, exempelvis sambedömning av prov och elevarbeten samt genom att använda avidentifierade prov. Att arbeta med frågor kring bedömning bör vara ett löpande arbete som inte bara aktualiseras vid nationella prov; därför är det av vikt att rektorn utformar tydliga mötesstrukturer för detta.

På Skolinspektionens vägnar

X Anne-Charlotte Ramsthaler

Beslutsfattare
Signerat av: Anne-Charlotte Ramsthaler

X Johan Westerling-Kalla

Föredragande
Signerat av: Johan Westerling Kalla

I handläggningen av ärendet har även utredarna Linda Wolf och Mari Isacsson medverkat.

Bilaga 1: Underlag för bedömning regelbunden kvalitetsgranskning

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- 6 lektionsobservationer
- 2 gruppintervjuer med elever
- 2 gruppintervjuer med lärare
- En gruppintervju med skolans elevhälsa
- En intervju med rektor.
- Dokumentstudier. Dels de dokument som begärts in från huvudmannen och skolan samt den officiella statistik som finns att tillgå om den aktuella skolan.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens protokoll från besöket för faktakontroll.

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av bedömningsunderlag, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Bedömningsunderlagen beskriver de områden som utredarna ska värdera vid besök på skolenheter. Bedömningsunderlagen är uppdelade i bedömningsområden. Respektive bedömningsområde är sedan nedbrutet till ett antal indikatorer Dessa indikatorer beskriver mer i detalj vad som ska utredas, för att identifiera var skolans styrkor respektive förbättringsområden finns.

Bedömningsområden

Inom respektive område granskas följande delar:

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning leder rektorn lärarnas utveckling av undervisningen och verkar för elevernas lika rätt till en god utbildning oavsett könstillhörighet? Inom detta område granskas hur rektor arbetar med uppföljning och analys, hur skolans arbete med jämställdhet bedrivs, samt hur rektorn leder och organiserar skolans arbete.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning får eleverna en undervisning som främjar deras möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden? I detta område granskas om undervisningen är målfokuserad, varierad och innehåller aktivt lärarstöd, om eleverna stimuleras och utmanas i undervisningen utifrån sina behov och förutsättningar, samt om eleverna görs delaktiga i undervisningen och i sitt eget lärande.

Bedömningsområde 3: I vilken utsträckning arbetar skolan så att utbildningen präglas av trygghet och studiero och eleverna kan ägna sig åt skolarbete? I detta område granskas hur skolan arbetar för att skapa en lugn och trygg miljö där det råder studiero.

Bedömningsområde 4: I vilken utsträckning ges lärarna förutsättningar att säkerställa likvärdighet vid bedömning och betygssättning? I detta område granskas hur skolan arbetar med diskussion, analys och kvalitetssäkring i arbetet med omdömen och betyg.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida:
www.skolinspektionen.se

Bilaga 2: Bakgrundsuppgifter om verksamheten

Skolinspektionen besökte skolenheten den 4 februari 2020 och den 5 februari 2020. Besöket genomfördes av Johan Westerling Kalla och Linda Wolf.

Långåsskolan är en kommunal grundskola i Falkenbergs kommun. Verksamheten omfattar årskurserna 1-6, förskoleklass samt fritidshem. Vid granskningen var det 103 elever inskrivna på skolenheten.